

ШЫН

СЭКП Тыва обкомунун, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

1969 ч.
АВГУСТ

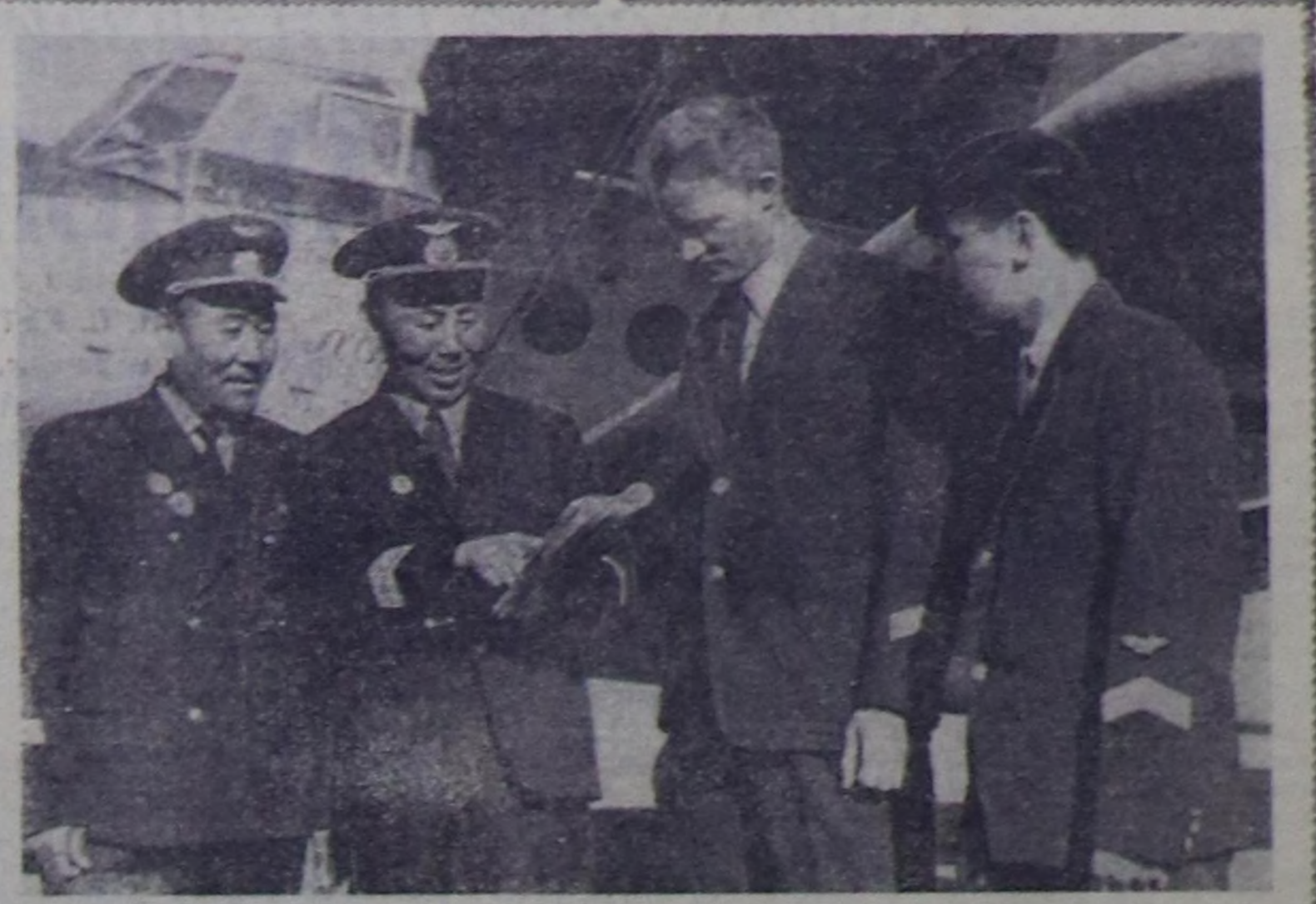
17

ВОСКРЕСЕНЬЕ
№ 123 (8039)

Өртөө 2 көп.

Тываның ак-кык дээр-
биле ырак-даа, чок-оо
черлеринде ужурун ту-
рар Кызыл аэропорту-
шаламчы ужурунчалары
(салагай таладан) Хопуя
Ховалыг, Куулар Кан-
чыр-оол, Владимир На-
заров, Эрелчин Эрес эр-
тенги рейс-биле районнар
төптеринче ужурун укп-
терининч мурнуу чарын-
да.

О. ОХЕМЧИКТИН ФОТОСУ.

ДОКТААМАЛ КОМИССИЯ

Советтериниң болгаш депутаттарның ажи-
лымның үр-түннелдиг болуру масса-биле
харылзаада хамаарып, ол харылзааның
база бир кол хевир болза, Советтериниң
доктаамал комиссияларының ажил-чору-
дугазы болур. Доктаамал комиссиялар
улус ажил-агыйының адырларында хынал-
даларны боттандырып, боттарынның ажи-
лыче масса чонну хаара тудуп, Советтер-
ниң сессияларында болгаш куускомнарның
хуралдарында чуугаламчы айтирыларны
болгаш хүлээп алыр шийтирлерин белет-
кээринге киржил, үндүргөн шийтирлериниң
күүсөлдөзүн организастап турар.

1969 чылдың мартта болуп эрткен чер-
чер Советтеринге сонгулдада Тыва АССР-
ниң чер-чер Советтериниң 2938 депутат
сонгуттурган. Советтериниң бирги органи-
застыг сессияларында 554 доктаамал ко-
миссияны тургускан болгаш сонгукчулар-
ның чагырларын боттандырырының хем-
чеглерин бадылаан. Доктаамал комиссия-
ларда 2174 депутат база ол хире античир-
лер хаара туттунган ажилдап турар. Эр-
тен үениң дургуунда доктаамал комис-
сияларның киржилгези-биле Советтериниң
сессияларында 150, куускомнарда 80 ажи-
лы-буру айтирыларны чуугаламчы кы-
гаш, ажил-агый болгаш култура тургу-
зушунун моон сонгаар улам хөгжүдерин-
ге ужурундузай шийтирлерин үндүргөн.

«Ажилчы чоннар депутаттарынның көдөз
болгаш суур Советтериниң ажилын экинжи-
дер дугайында» СЭКП ТН-ның доктаамал
амыдыралга боттандырып талазы-биле рес-
публиканың чер-чер Советтериниң доктаа-
мал комиссиялары улуг ажилдарын кыл-
ган болгаш кылып турар. Таңды, Хаа-Хем
районнарның болгаш Кызыл хоорайның
чер-чер Советтериниң доктаамал комис-
сиялары байдал дуржулгазы, улус ажи-
лы-агыйының ажи-буру адырларында кон-
троль боттандырып, муниакчы дуржулга-
ны, чаа чүүлдерин иштериде болгаш чет-
пестерин чылдары талазы-биле үр-түн-
нелдиг ажилды чоруурун келген.

Хаа-Хем районунун чер-чер Советтериниң
култура болгаш улус чырыдышкын
талазы-биле доктаамал комиссиялары кул-
тура-чырыдышкын албан черлериниң чет-
кини калбартырып, оларның ажилын
сайзырагыйындагы идиин берип турар.
Школаарының, клубтарының, библиоте-
каларының, кинотеатонналарының ажилын
үргүлчү хынал, илерзин четпестериниң чыл-
дары хемчеглерини ал турар. Бүрүн-Аксы
көдөз Советтин култура болгаш улус чы-
рыдышкынының талазы-биле доктаамал
комиссиялары култура одагарының кыш-
на база школаларының чаа өрөөлгө чы-
лынга белеткелди хынааш, улуг четпес-
терин иштеректе. Советтин сессияларында
тургускан сонда ажил шуудаан. Район-
унун чер-чер Советтериниң адырлар айы-
биле доктаамал комиссиялары күжүн кат-
тыштырып алгаш ажилдарын практика-
лап турарын демдегээр чугула. Советтер-
ниң издиң камгалагының талазы-биле ко-
миссиялары район төвүгө чыгып алгаш,
Сарыг-Сеп суудунун арыг-шавоонни хына-
арга чамдык бүүрүлгө, албан черлеринде
четпестер хай болган, удуруткучуларга чо-
гуур сумени берген, кычаар күүсөлдү ту-
дарын хайгааралда алган.

Эрзин районунун Бай-Даг көдөз Совети-
ниң көдөз ажил-агый талазы-биле доктаа-
мал комиссиясы «Чаа орун» колхозтун мал
базын естүрер, он алыр продукцияны ке-
ведер талазы-биле планнарны болгаш
социалисттик хүлээгелерин куусайарын
организастыг ажилдарын чоруткан. Кол-
хозтун кадарчылары чартык чылда нинти
төрүү хойуну чгс бажынга онааштыр 102
хураганы алган. Малдан алыр продукцияны
кеведериниң болгаш курунго сада-
рының планнары чедикшириниң күү-
сөткенин турар. Эрзин көдөз Советтин
тудуг болгаш чаагайыдылга талазы-биле
доктаамал комиссиясы Эрзин суудунун ту-
дуу калбартырыча, чаагайыдылгаче
кичээгенин салып, ажилчы чонну орга-
низастан келген. Соолгу ийн чылдың дур-

гуунда хай-интинин күжү-биле үш муң
ажыг ажи-буру үнүштер олуртунган.
Улуг-Хем районунун чер-чер Советтериниң
чамдык доктаамал комиссияларының эки
ажылдап келгенин демдегледе чогуур.
Шагаан-Арыг хоорай Совединиң садыг та-
лазы-биле доктаамал комиссиясы магази-
нериниң болгаш нинтинин чеменинге бүү-
рүлгезиниң ажилын сайзырагыйыдыр-
че кичээгенин салып, ажилчы чоннарның
садыг хандырылгызына эки түннелдерин
чедип алган.

«Ажилчы чоннар депутаттарынның көдөз
болгаш суур Советтериниң ажилын экинжи-
дер дугайында» СЭКП ТН-ның доктаамал
Советтериниң организастыг ажилын
сайзырагыйыдыр, ажил-агый болгаш со-
циал-култура тургузушунунга оларның
уудурулганын экинжиде талазы-биле пар-
тия, совет органдарының мурунуга чугула
сорулганы салган. Ону амыдыралга бот-
тандырып, доктаамал комиссиялар кол
чегин ээлеп турарын практика киргүзүп
келген. Доктаамал комиссиялар округтарга
депутаттарын ажилын идикийиңидип,
Советтериниң масса-биле харылзаанын кал-
бартып турар. Республиканың чер-чер Со-
веттериниң доктаамал комиссиялары улус
ажыл-агыйының бүгү адырларында кон-
троль боттандырышаан, ажилчы чоннар-
ның коммунисттик кичиизидилгезиниң тал-
зы-биле улуг ажилдарын кылып турар.

Ыңчалза-даа доктаамал комиссияларның
ажылында улуг четпестерин ыттытазын
бирчиреп болбас. Бүрү, Тес-Хем, Маңгун-
Тайга болгаш өске-даа районнарның Совет-
теринде чамдык доктаамал комиссиялар
боттарынның эрге-хүлээгелерин байг күү-
сөдип, ажил-агый болгаш култура тургу-
зушунунун адырларында сиңиптип кир-
бей, масса-биле харылзаа туттайн турар.
Оон хараагы-биле Советтериниң организастыг
масса-биле ажилы кошкан, улус ажил-агый-
ының удуруткучуларга улуг четпестер бар
болуп турар. Маңгун-Тайга район Совети-
ниң доктаамал комиссиялары чүгө тургу-
сунган боордан аңгыда боттарынның орга-
низа-хуралдарын безин чыгбаан, рай-
кууском, СЭКП райкому организастыг хем-
чеглерин чоруткан. Самагалдай көдөз Со-
веттин доктаамал комиссиялары улус ажи-
лы-агыйының адырларында хыналда чорут-
пайн, ажилчы чоннарның хандырылганын
чгс салбайн, Советтин организастыг
масса-биле ажилын экинжиде, масса-биле
харылзааны быжыггаар талазы-биле ажи-
лар чорутпайн турар.

Доктаамал комиссияларның ажилын
идеийиңидеринге чер-чер Советтериниң
куускомнары, адырлар айы-биле иди-
стериниң ажилаачылары идиин бээр тур-
буче, чамдык Советтер комиссиялары-биле
ажыл чорутпайн, оларның күжүн даян-
майн турар. СЭКП-ниң XXIII съездинин
болгаш СЭКП ТН-ның пленумнарының
шиитирлерин күүсөтпешаан, республика-
ның ажилчы чоннары В. И. Ленинниң тө-
рүтүнгенинден бээр 100 чыл болурун
улус ажил-агыйының бүгү адырларында
чедикширин-биле уткуур дээш социали-
стик хүлээгелерин алган улуг политиктик
надирлушкунда ажилдап тураа үедө, Со-
веттериниң доктаамал комиссиялары куру-
не планнарын болгаш социалисттик хүлээ-
гелерин боттандырырыча уланган тодар-
гай ажилдарны чоруурун ужулуг. Чер-чер
Советтериниң куускомнары доктаамал ко-
миссияларның ажил-чорудугазын иде-
ийиңидер дээш, оларга тодаргай дузаны
көргүзүр хүлээлгелги. Амгы үедө мал че-
миник белекелерин болгаш дүжүт ажалда-
зының кампаниалары кидин түлүктөп
турда доктаамал комиссияларын күжү о-
че уланган турар ужулуг. Беш чылдың
дөркү чылының планниң даагалаарының
болгаш социалисттик хүлээгелериниң күү-
сөлдөзү Ленинниң юбилейге болгаш Совет
Тываның 25 чыл болуру юбилей төлөтпө
белек болуру, ону белеткээрин Советтер-
ниң доктаамал комиссиялары биче эвес
үлүгүн кимирерлер.

СЭКП-нин Чөөн-Хемчик райкомунун бюрозунун
болгаш райкуускомунун хуралының шийтири-биле
кирип келгенин өзүгаар, мал чеминериниң белетке-
линиң талазы-биле ол районунун моон адаанда мур-
накчыларын республиканың «Шын» солунунун ар-
нында Хүндүлел самбыразына кирири болза.

Ленин атыг колхоз (даргазы М. Хунажык, парт-
ком секретары Д. Самдан, көдөз Совет даргазы
М. Дакпай) — ситен белеткелиниң планын август
14-те 102 хуу күүсөткөн алган.

«Чыраа-Бажы» совхозтун Чыргакы салбыры (эр-
гелекчизи С. Өлзей-оол) — 500 тонна ситен белет-
кээр планын 594 тонна кылдыр күүсөткен.

Ол-ла совхозтун Ак-Хаяга хойжу бригадазы
(бригадир Д. Седен) — 70 тонна ситен белеткээр
планын 120 хуу күүсөткен.

«Большевик» совхозтун Даштыг-Тей-сүт-бараан
фермазы (эргелекчизи И. Күдер-оол) — ситен белет-
кээр планын 100 хуу күүсөткен.

«Сут-Хөл» совхозтун чылгычылар звенозу (удур-
тукчузу Х. Хем-Отук) — 70 тонна ситен белеткээр
тургаш, 75 тоннамы белеткеп, планын 107 хуу күү-
сеткен.

Хөй ситен дээш

«Сут-Хөл» совхоз Чөөн-Хем-
чик районда база бир хөй
малдың удуз ажил-агый-
лаң барып. Көдөр кыпша
уткуштур 4190 ажи-
сиген белеткен алыр планын
45 хуу чедир күүсөдип, азы
1910 тоннамы сарааттаан. Си-
гез, тараа шөлдеринде мога-
шылгач ажилдар турарлар-
га барып лекчил, бөсөкө
кылып чедип турар 4 лектор-
биле 7 кижилг агтукчу-брига-
да каттыкшып алган салбы-
ларыны ситенчилеринге, фер-
маларыны ажил-ипчилеринге
чедип турарлар.

Наттыкшын бригада чонна
чаа Бора-Тайганын ситенчил-
лериң лекчилык поштун,
солугу программалык кон-
спект баалагачкан. Самбырлар-
да партия ага организастыг
ры ситен, тараада ажилды
турарларга тускай политик-
форматорларны быжыггаар

ЧУРУКТА: Тандыкыңаң
колхозуның чаа ажилы, кол-
хозуңда ситенчилер, тараа
тоорук ажал ажилыңың.
Тарымда тооруктун 170 гектар
шөлүңдө ажал ажилыңың
чоруткан болган оон тоога
масса ситенчилерин.
Ажыл чедикшириниң үрүлү-
лөп турар.

А. МЕЛЬНИКОВТУН ФОТО-

С. ОХЕМЧИКТИН ФОТОСУ.

Мурнап турар колхоз

Тес-Хем районунун «Ак-Эрик»
колхозунун ситен белеткээр
бригадаларының ситенчилер,
хойжудары, сүт-бараан фер-
малың коллективниң планниң
малыңа быжык тем-сууру
тургууру дээш күжөшкөн-
нүн ажил-агыйың уламчыл-
шаан. Оларның кызыл-
шыл-агыйың түлүлгө
көдөз 60 чылды ситен белет-
кээр планын август 14-те че-
дир 52 хуу күүсөткен, азы
5002 центнер ситен белетке-
ткен.

— Сигенде пайн бригадалың
каймыңда-даа ажил-ип хай-
нымыкшымың чоруп турар.
Сарааттаан ситенчилер тоно-
лаш болган ажилды шына-
рың беримдаал, оларның
ажылының түлүлгө үндүрү
турар бис. Беш хонум санын-

да түнөөдү үндүрүп, байдал
эки болган бригадала чарым-
тың өгөдөдөз өзүгаар шал-
пыл-малыңды тышкы турар
— деп, колхоз баштаар чер-
тин даргазы эр Эрелдей чу-
гаалды.

Сигенде ажилдап турарлар-
ның ортузунга масса-политик-
тиг ажилче, оларның амыр-
лаз хандырылгычыне кичээ-
гейла салган. Соолгу беш хо-
нукут түнөөдө эр Со-
дан-Хаяга удуруткан № 1 бри-
гада бирги черин алган. Кол-
хоз баштаар чериниң болгаш
парткомун ситенчил брига-
далар арызында шийтир ажи-
лелди бо бригада алган. Си-
ген белеткелгө шыгдарлар
турар муниакчыларга өрте-
тик шаландарың тымык-
лаан. Сиген хөжөмчүлөр, со-
втур машина башкарып ту-

рар тракторист эр Б. Со-
ян мал чеминиң белеткелгө а-
мгы чыл улаштыр ажилдап,
оноошкан ажилын кызым-
лай күүсөдип келген. Бо
чылды Соян база-ла муниакчы
тракторист боон артыкшаан,
хүн нормалың 120—130 хуу
күүсөдип турар.

Колхозтун муниакчы тра-
кторист эр Б. Идам ситен ке-
лер беш машинаны кокуун ал-
ган, хүнде 30—35 га черваң
ситенин кестирип, хүн норма-
зын үргүлчү ажи-күүсөдип
келген. Ол чамдыкта дүне си-
ген кестирип турар. Ол бри-
гадада оон-даа өске муниак-
чылар хөй.

Орус-оол Эрелдей уду-
рткан № 2 бригаданың ситенчи-
лери 145 тонна белеткээр
планын хуусаа бетинде 150 то-
на кылдыр ажи-күүсөткен.

Бригадалың кижигунирлениң
хөй нурууу ажилдап.

Хөй дөң чалын кызыл-
шыл-агыйың ажилдап тур-
да, шаң-даа эртенги билдир-
гес, сарааттар хүн бүрү не-
мешкелде турар—деп, ажи-
лар бригадалыңны бригадир
Орус-оол Эрелдей чуугалай-
дыр. Херек кырында ко-
рун турарга, оларның ажи-
лы шаң-ла муниакчы чоруп
турар болду. Сигенин кестир-
бөдөр, сарааттары каттай
хаара чоруп турар.

Хостуг үелерде ажилдар-
ның шытанарында, ойна-
рында таарымчалыг байдалды
тургузган. Ийн-бүрү оон хо-
жөмчүлери мала бир. Нинти-
ниң чеменилгезин органи-
застан.

Ыла трактор болган өске-
даа техникада ажилда, те-
ния транспорт чедикшириниң
ажылдап турар апарган.
Тевелер ситен бөдөр дырба-
штарын соортуп, удуз чарылда
чокта, колхозна орулга кин-
ер транспорт болу берген.
Луду Дарган-оолдун муниак-
чын бөдөр төвө агрегады хүн
нормалын үргүлчү ажи-күү-
сөдип келген.

Бо бригадалардан аңгыда,
өске бир бригада кукуруза-
ның тоога массаны болгаш
чок ситени ажал кырылган.
Ажыл база-ла хаймыкшы-
ның Тес-Хем уңулда хойжу-
лар, сүт-бараан фермалың
коллективниң ситен ажал
ажылшыны база эки тем-
пиг чорудуп турар. Малчы
бүрүгү оондан ол беш тоно
чедир ситени белеткээр хү-
лээлгелги. Ажилды амы
темпилиң амырта, олар хүлээ-
гелерин күүсөдип шыдаарлар.
Сигенчилериниң Ленин, үр-
түнөөдүг ажилының түнөө-
лгө мал чеминиң белетке-
лиң талазы-биле «Ак-Эрик»
колхоз районун өске ажил-
агыйлары муниакчы турар.

Р. ШОЖАЛ,
А. ПОБОМАРЕВТУН ФОТО-

Баштайгы дүжүттүн тараазы

Улуг-Хем районунун «Жанов атыг» кол-
хозтун тарааажылары азырды 5 чыл-
дың 4-кү чылмында элбес дүжүттү тара-
зын өстүргөн. Районунун Шагаан-Арыг та-
раа хүлээп алыр пунктузунга ажи-күүс-
лар баштайгы дүжүттүн 28 тоноа кызыл-
шылды дүжүлгөн.

Жановчулардан аңгыда районда «Күш-
ажылдык хостуг» совхозтун тарааажы-
лары чаа дүжүттү таразын база кесип
өстүргөн. Аңгымында районда 340 ажи-
гач чериниң таразы ажал алдыган.

Ол-ла районунун «Х Улуг хураа» кол-
хозундан аңгыда колхоз, совхозтары куку-
руза ажал ажилыңыңче массаг кыр-
ген. Нинти-биле кескен 251 га шөлде
2900 ажи-күүс тоноа масса сараат-
тыган. Кукурузаның дүжүдү гадан орту-
мала-биле 116 центнер болуп турар. Ха-
рын-лаа «УТКА 25 чылды» совхозта 146
центнер болган. Мала немелде тем-куку-
рузанын чогуур үенинде чидирг чок ажал
алыр дээш, ажил-агыйлар тускай план-
дагаар ажилдап киришкен.

Совхозтун төп шаңы белең

Барыын-Хемчик районда
«Барыын» совхозтун тараа-
жылары чаа дүжүттү баштайгы
200 га кызыл-шыл тараа-
лай кесип, улаштыр 400 га
арыглар, чүдүрү ажи-күүс-
көдөзүндө 4 комбайн ту-

рушкун чок ажилдап турар.
Чаа дүжүттүн таразын то-
лоо алырмыга совхозтун төп
шаңы белең. Оон ашталганы,
арыглар, чүдүрү ажи-күүс-
көдөзүндө 4 комбайн ту-

дооскан. Тараа арыгдалы-
гының түрткүлү, бажын-
чын, чеменилр ситенчилер, чукар
бажынны, даргалар чедип
бүрүн кылып дооскан.

М. ДЫЛАП.

Ажыл-херекке бадыткаан

апын хүлээген. Оларын сө-
зү херек кырында ажил-
чөдөр кырындап турар. Эр-
кен чели айлар иштинде ста-
ция планна ажи-күүс-
көдөзүндө 4 комбайн ту-

815 киловатт-шак электри
энергияны бүүрүп үндүргөн.
Бүдүрүлгө чедикшириниң
өстүрүлгө тарааажы са-
жаларын шыгаштырп алу

рольду ойнаан. Оон азын-
да 16 муң 500 рублунин камна-
лазы чедип алдыган.

Эн Бүлүстениниң удурут-
каны турбина чедип, эр Пам-
лодтун баштаан контро-
лөмчөл приборларының лабо-
раториязы, эр Молодканын
уудурутканын хемчиги лабо-
тория электри станциязын
коллективиниң социалисттик ча-
рыктың мурунку алурунда
чоруп турар.

Кукуруза дээш поход

САМАГАЛДАЙ. (Телефон-
биле). Тес-Хем районунун со-
вхозунун болгаш колхозтары-
ның шөлдеринде кукуруза
айгаччылыг чаагай үнгөн.
Көдөз ажил-агыйың тускай
эргеликтериниң санаа тур-
уу-биле алырга, гектардан 200-
тен куду эвес, харын-лаа чак-
лыч черлерден 300 центнер
моога массаны алыр көрү-
нүп турар. Бо дүжүттүн хүн-
нормалың бүүрүп август 14—15
хүлөөлгө район төвүнүн
бүдүрүлгө, албан организастыг
чедикшириниң коллективтери
«Тес-Хем» совхозтун болгаш
«Ак-Эрик» колхозтун кукуруза-
ажыл ажилаачы-биле масса-
гыл үнгөн. Үстүндө ажил-
агыйларың дирекциязын
болгаш баштаар чериниң бо
чүдүлгүт немелде чемин 4—5
хүн иштинде ажал алыр де-
сорууганын район төвүнүн ор-
ганизастыгы пайн дөткөп,
август 17, воскресенье у-
кугу үлүлүн бүүрүп доо-
лош шудуру ажилдап, шө-
фчлер арылган чарымты
ажи-күүс турарлар.

Кукуруза шөлдеринде тү-
гө кижил күлү эвес, маши-
на-техниканы ийн хуулап ту-
гускан.

Район баштаар чери (дарга-
зы эр Ширин) хонум шөл-
дерде ажилдап турарларын
эргелек чугула ажи-күүс ба-
раанын-биле хандырылгыны
демдегелерин эки организастыг
таарган. Самагалдай суур биле
кукуруза шөлдериниң ара-
лыга хлөб машпалары, ав-
топалкалар үзүк чок ажи-
лы, шудуругу ажилдап ту-
рар.

Гектардан 75 центнер кызыл-тас

АПОСТОЛОВО. (Дзержин-
ский область, СЭА-ның
көдөр). Акадеевич П. П. Лу-
на-Кавказ астурун үндүр-
гөн тарым чар «Наваа»
кызыл-тас оорту Апостоло-
вун сүтаттыг жүрөктү чүгө-
лүгө бир гектардан 73,2
центнер дүжүттү кылдыр үн-
ген. База ол-ла селекционер-
ниң өстүргөн чаа «Аврора»
сортун иштендир шөл бир ге-
ктардан 73,5 тарва дүжүдү
берген.

Кызыл-тастың ол ийн сор-
ту тарымга, олар шүтөт-
каны хаттаар болган чары-
талса шыдамын ситен ажи-
ла чаа сорттар иштендиргө ба-
за стандарт болу берген.
«Белостая-1», кызыл-тастың
чаагай дүжүттү болган. «Б-
1» сортун ийн дүжүдү — 80,4
центнер

Көдөз ажил-агый артелиниң чаа чикен Уставының төлөвилелин ажилдап кылыр болгаш колхозчуларның үшкү Бүгү-эвилел съездинин белеткээр комиссияда

Көдөз ажил-агый артелиниң
чаа чикен Уставының төлө-
вилелин ажилдап кы-
лыр болгаш колхозчулар-
ның бүгү-эвилел үшкү съез-
динин белеткээр комиссия
колхозчуларның бүгү-эвилел үш-
кү съездинин делегаттарын
сонгуурун чорудар чүрүмүн
дугайында савырыны бады-
лаан. РСФСР-ге, Украин ССР-
ге, БССР-ге, ССР-ге, Узбек
ССР-ге болгаш Казах ССР-ге
бүгү-эвилел съездининге деле-
гаттары областарың, край-
ларың болгаш автономнур
республикаларның колхозчу-
ларының конференциялары-
га, А Грузия ССР-ге, Азе-
рбайжан ССР-ге, Литва ССР-
ге, Молда ССР-ге, Латв

ССР-ге, Кыргыз ССР-ге, Тад-
жик ССР-ге, Армян ССР-ге,
Туркмен ССР-ге болгаш Эстон
ССР-ге колхозчуларын рес-
публикалар съездининге
сонгууру. Бүгү-эвилел съезди-
ниң төлөвилелин нормалы
— колхозтун 7 муң кокугу
нүдө-но бир делегатты сон-
гуурун савыра доктааткан.
Республикалар съездинин,
округтарың, автономнур рес-
публикаларын, крайларың
болгаш областарың колхоз-

ово падагдана хорвоогийн
индэг үзүүлдер-биле база чен-
сегдентен. Бистид хувиери
вистид ужар үзүүү шуут-ла
кайгамчигтыг. Партияныңа
болгаш чогунаа кызыгаар чок
бердинген, амгы шагнын чал-
гынның машиналарын тер-
гийн шингөөдөн алган, чогаа-
дыкчы билиглерин хуниун ха-
мшлады, бүгү күжүн, бүгү

Атаар дайынчмыз бодууд
Төрөөн чүртүүн эвэг татра-
од, дидим, күштүг тура-о-
руктуг, туруштуг болгаш са-
гынгыр, командирянд салган
дайынчы сорулгазын чазыг
чок күтсөддэй болур шын
шинтириңи агаары шугут-ла
саньыг секунда иштиңде кы-
лым шыдаар аралгыг кийи
болур ужурууг. Дайынчы
уюдукчуу — сагылга-чү рум
уруу, куулурууг, өртөмий бол-
гаш техниканы эки билир, ли-
тератураны болгаш уран
чүдүд сагыары билур ужу-
рууг. Бистин мурунчык ужу-
дукчуларымыз — зенелор ко-
мандиряңи капитан А. С.

Укудчуларнын болгаш
акипалдарын үргүчү белек-
тенири, боттарыың тускый
билгилерин үргүчү ханмы-
лап, шерг-техниктиң би-
лишкенин калдыртыр деп
чүткүчү баш дайынчы белек
чорук тур. Агаар дайынчы-
зын маадарың, тура-сорук-
ту, укудуушкунуң калдыр-
даа байдалдарыда боту баш
миниял хөдөдир кылдыр ки-
жизияди шыдаар аралгыл бү-
гү чадаларын командалары-

дәймөк дуг алдлагал болурийн дүг чугаалан. Оон жүрунда СЭКП болтам өске-дана ах-дүма партиалар социалист жүрүөлөрүн камгала күүчүн зайымын чок өстүрү дугайында, камгалал талаамын оларын сырын калды ажилдажылгазын дугайында үргүчү сагыш салып турар. Социализмни болтам т а й б а н ы н камгаларынын иделегил чөлсөз—Варшава Керээзинин организациязынын эрге-хөмөздө

ЧУРУКТА: ужудуушкун соонда. Солагай талда кыдыкы
ыс—бирги чергелиг ужудукчу Александр Михайлович Хмы-

алдары дээш Архивта болгаш Флотка социалисттг чарыштың эзелекчилери болганынга зорголаланы турар бис. Ында бүгү кижилер — полк командири, капитан, лейтенант, биддериния күчүлүг чепсиз болу берген.

Баштычынын төрүтүгүнүн хуинден бээр чүс чылын тураскааткан социалисттг чарыштын башындагы кижилердин

дизайн чорудуң, анык кадр-
тың арга-сүмүсүн кадым келген
бирозикте ийгизер Виктор
амакчылар. Оң үзгөсүн
Тыгана баштайгы жуузууш-
чубасын.

(солгай талалар) аманалы
актор Кранцов, авиотехниктер
Пучев, Владимир Шадрин.

О. ОХУМЧКЫНТИН *башта*

жүш-ажалчы чедишкиннери уул.

Хамааты ужар түгүдүн Брасовояск өргөлелинде хөй коллективтерини арасындан бистичи Тывада авиаторлар эки акылы-биле чер-терде эш-өрунүң унеленип алган. Берге, харысалгалыг участкытар ажамадырлар бистичи жуулу-чутарымыска дагым келгени оң черечиси болуп. Чижээ, харлыг дүзүвүлүг кышым Сонгу күткүн дегемнеринге Тываның бертолбү жуулуң турган. Анаа иви малы кыдып туугалаан, хөй өр бөрүлери ууттаакырын тээскан. Оң күү-

ринге реактивтүү моторлук с-молеттарың ужузуп ателээр. Ычараада Мугур-Аксыңга амыгы 1 шах 55 минутаның ормунга чартык шах болгач чыттыр апар бис. Оон-да-еке чаартылгаалар болгучи көрдүңүң.

Байырлаады демгелеп турар аэропорттук коллективни В. И. Ленинни төрүтүңгенинде бээр 100 чыл болурун төлөтүп уткуп, бүгү улаустун со-циалисттик чарыжына киржиң чедишкиннери быжылгаалар иви хуаэениң түр.

В. КОМОВ,
агизасалбыным комендэни

Алхьяк оол Ак Допчаа хөчү турда хөзөжөннөрдөн дүдөк чөк, ооң ажилыңга ынаа, мергежени-даа кончуг. Ылчанигаш ооң чутган хөви хирли, ынтиткен чунар-бажыңы соок деп хомудалдар туруп көрбөз, харын мактадың турар.

«Элегес» совхозтун сивгенч
жыг чем-суурну тургузуп
улам-на улгатырып, аймак
ЧУРУКТА: Сарааткчы м
листиг чарыштын мурна-е

Школа 892 кубометр оттарлар ышты белеппел алган турган, муң кубометр таңага хал белеккы, оңб б кубометр школа чынын соорту алган.

● Ийиги арын ● 1969 ч. август 17

